

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
Державна установа «Інститут регіональних досліджень
імені М.І. Долішнього»

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«ЕКОНОМІКА»

*(зі змінами від 23.03.2017 р., 21.05.2019 р., 30.06.2022 р.,
03.05.2023 р., 30.05.2024 р., 19.05.2025 р.)*

Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
Ступінь вищої освіти	доктор філософії
Галузь знань	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
Спеціальність	С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ДУ «Інститут регіональних
досліджень імені М.І. Долішнього НАН України»
(протокол № 8 від 25 червня 2026 р.)

Голова вченої ради ДУ «Інститут регіональних
досліджень імені М.І. Долішнього НАН України»,
доц. проф.

Тарас ВАСИЛЬЦІВ

Введено в дію наказом директора Інституту
№ 86 від 26 червня 2026 р.

Освітньо-наукова програма «Економіка» є нормативним документом, який регламентує нормативні, компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги в підготовці докторів філософії у галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)».

Освітньо-наукову програму «Економіка» для третього (освітньо-наукового рівня) вищої освіти затверджено рішенням Вченої ради Інституту (протокол №5 від 11 травня 2016 р.) та введено у дію Наказом директора № 53-а-осн від 11 травня 2016 р.

Освітньо-наукову програму розроблено *проектною групою* у складі:

МУЛЬСКА Ольга Петрівна, доктор економічних наук, старший дослідник, завідувач відділу проблем соціально-гуманітарного розвитку регіонів ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України» (*керівник проектної групи, гарант освітньо-наукової програми*);

ШУЛЬЦ Світлана Леонідівна, доктор економічних наук, професор, завідувач відділу регіональної економічної політики ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України»;

ЛЕВИЦЬКА Ольга Олександрівна, доктор економічних наук, старший дослідник, провідний науковий співробітник відділу проблем соціально-гуманітарного розвитку регіонів ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України»

ПРИТУЛА Христина Мирославівна, доктор економічних наук, старший науковий співробітник, завідувач сектору транскордонного співробітництва ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України»;

Стейкхолдери:

ІЛЯШ Ольга Ігорівна, доктор економічних наук, професор, головний науковий співробітник Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку НАН України;

МІЦЕНКО Наталія Григорівна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки Львівського торговельно-економічного університету;

ТАБАКЕРА Вадим Олександрович, директор департаменту економічної політики Львівської обласної державної адміністрації;

КАРПА Андрій Григорович, здобувач третього (освітньо-наукового) рівня, ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долішнього НАН України».

Освітньо-наукова програма «Економіка» підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня доктор філософії за спеціальністю С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)» розроблена відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII зі змінами та доповненнями, Постанов Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» (із змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України № 509 від 12.06.2019 р., № 519

від 25.06.2020 р.), від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.03.2021 р. № 365), від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2021 р.), від 23.03.2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 03.04.2019 р. № 283); наказу МОН України від 11.07.2019 р. № 977 «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»; наказу МОН України від 15.05.2024 р. № 686 «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»; наказу МОН України від 11.03.2025 р. № 438 «Про затвердження Переліку спеціалізацій спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями), за якими здійснюється розміщення державного (регіонального) замовлення»; наказу Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.03.2021 р. № 610 «Про затвердження Професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти»; Національного класифікатора України «Класифікатор професій ДК 003:2010»; стандарту вищої освіти зі спеціальності 051 «Економіка» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, затвердженого наказом МОН України від 10.05.2022 р. № 424.

При підготовці ОНП використано досвід розроблення науково-освітньої програми Національного університету «Києво-Могилянська академія», Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана, Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Львівського національного університету імені Івана Франка, Львівського торговельно-економічного університету та інших провідних ЗВО та наукових установ України, а також іноземних університетів (London School of Economics and Political Science (Велика Британія), Huazhong University of Science and Technology (Китай), Gran Sasso Science Institute (Італія), Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi (Польща)).

Порядок розробки, експертизи, затвердження і внесення змін у освітньо-наукову програму регулюється «Положенням про освітньо-наукову програму для підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у Державній установі «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України».

Доцільність внесення змін до освітньо-наукової програми «Економіка» та її зміст обговорено на засіданні групи забезпечення спеціальності, за участі проєктної групи із залученням стейкхолдерів (роботодавців, здобувачів вищої освіти Інституту, наукової спільноти та ін.) (протокол № 9 від 27 травня 2026 р.).

Ця освітньо-наукова програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована і розповсюджена без дозволу ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України».

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (додаються).

Гарант освітньо-наукової програми,
керівник проєктної групи, д.е.н., с.д.

Голова групи забезпечення спеціальності,
д.е.н., проф.

Ольга МУЛЬСКА

Світлана ШУЛЬЦ

І. ПРОФІЛЬ
освітньо-наукової програми «Економіка» зі спеціальності С1 «Економіка
та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)»
галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та
міжнародні відносини»

1.1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Державна установа «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього Національної академії наук України»
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-наукова програма «Економіка» підготовки здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня зі спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)»
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь вищої освіти та освітня кваліфікація	Доктор філософії (PhD) Доктор філософії з економіки
Галузь знань	С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»
Спеціальність	С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)»
Форми здобуття освіти	Денна, заочна
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – доктор філософії Галузь знань – С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» Спеціальність – С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)» Освітньо-наукова програма «Економіка»
Тип диплому та обсяг програми, термін навчання	Диплом доктора філософії, одиничний 240 кредитів ЄКТС, з них освітня складова – 60 кредитів ЄКТС
Наявність акредитації	
Цикл/рівень	FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень; НРК України – 8 рівень
Передумови	Наявність освітнього ступеня «магістр» або освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст»; складені вступні випробування згідно Правил прийому Інституту
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	2026-2030
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://ird.gov.ua/
1.2. МЕТА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ	
Підготовка висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців ступеня доктора філософії з економіки, інтегрованих у вітчизняний та світовий науково-освітній простір, які володіють сучасним економічним мисленням і методологією наукових досліджень, здатні	

проводити оригінальні наукові дослідження, продукувати нові ідеї та впроваджувати результати власних досліджень, спрямовані на розв'язання комплексних проблем у сфері соціально-економічного розвитку регіонів і громад, а також здійснювати науково-педагогічну діяльність.

1.3. ХАРАКТЕРИСТИКА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

Опис предметної області	Галузь знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини». Спеціальність С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)». Об'єкт діяльності (дослідження): теорія, методологія наукових досліджень, феномени, явища і проблеми сучасних економічних процесів та систем. Цілі навчання: набуття здатності продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері економіки, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики Теоретичний зміст предметної області: загальні закони, закономірності та тенденції соціально-економічного розвитку, мотивація та поведінка суб'єктів ринку; теорії мікро-, макро- і міжнародної економіки; кількісні методи в економічних дослідженнях; інституціональний, міждисциплінарний та історичний аналіз соціально-економічних явищ та процесів; розробка та обґрунтування економічних рішень; регулювання та управління багаторівневими господарськими системами. Методи, методики та технології: методи мікро- та макроекономічних досліджень, комп'ютерного моделювання економічних систем, статистичного аналізу, прогнозування, управління проєктами, цифрові технології, методи і технології науково-педагогічної діяльності. Інструментарій та обладнання: інформаційно-комунікаційні системи, спеціалізоване програмне забезпечення, прилади та обладнання, необхідні для виконання наукових досліджень у сфері економіки.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова академічна. Освітньо-наукова програма спрямована на формування у здобувачів вищої освіти компетентностей, необхідних для проведення фундаментальних і прикладних наукових досліджень у сфері регіональної економіки та соціально-економічного розвитку територій; розв'язання актуальних проблем в дослідницько-інноваційній сфері; переосмислення знань і формування нових наукових підходів і концепцій у соціально-економічній сфері. Програма забезпечує набуття навичок самостійного планування, організації та реалізації наукових досліджень зі досягненням науково обґрунтованих результатів.
Основний фокус освітньої програми	Спеціальна освіта в галузі С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» за спеціальністю С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)». Освітня складова спрямована на оволодіння концептуальними та методологічними знаннями у сфері регіональної економіки, науково-дослідної та педагогічної діяльності; набуття навичок

	проведення емпіричних досліджень, моделювання та програмування соціально-економічного розвитку територій, формування обґрунтованих рішень щодо розв'язання комплексних проблем у сфері економіки регіонів. Наукова складова спрямована на формування вмій і навиків ставити та вирішувати наукові проблеми, генерувати ідеї та проводити оригінальні наукові дослідження у сфері регіональної економіки та соціально-економічного розвитку територій. Ключові слова: економіка, регіон, соціально-економічний розвиток, регіональна політика, регіональна економіка, механізми регулювання соціально-економічного розвитку територій, територіальна громада, стратегування, суб'єкти економіки регіону.
Особливості програми	Особливості освітньо-наукової програми полягають у: 1) формуванні спеціалізованих компетентностей і результатів навчання через вивчення методико-концептуальних засад функціонування і розвитку економіки регіонів і громад, аналіз соціально-економічного розвитку територій, моделювання місцевого економічного розвитку та впливу факторів ендо- та екзогенного середовища на соціально-економічні процеси в регіонах; 2) реалізації принципу навчання через дослідження з фокусом на соціально-економічний розвиток регіонів і громад, що забезпечується інтеграцією здобувачів у виконання науково-дослідних робіт Інституту. Здобувачі системно залучаються до досліджень у межах відомчих, конкурсних і госпдоговірних проєктів, що виконуються науковими підрозділами та дослідницькими групами; 3) застосуванні міждисциплінарного підходу до формування освітньої та дослідницької складових з інтеграцією просторового, соціокультурного, поведінкового, та організаційно-управлінського вимірів. Така модель підготовки формує здатність здобувачів розробляти й координувати міждисциплінарні наукові проєкти, орієнтовані на розв'язання актуальних проблем соціально-економічного розвитку регіонів і територіальних громад в умовах адміністративно-територіальної реформи, фінансової децентралізації та трансформації державної регіональної політики; 4) пріоритетності опанування та використання сучасних програмних продуктів, методів наукових досліджень та інструментарію економетричного моделювання соціально-економічного розвитку територій для проведення досліджень у сфері економіки та отримання прикладних результатів; 5) системній інтеграції здобувачів у вітчизняну та міжнародну наукову спільноту через участь у науково-практичних конференціях та інших заходах, проходження стажувань у зарубіжних установах-партнерах, а також через співпрацю з органами влади та місцевого самоврядування шляхом залучення здобувачів до підготовки методичних матеріалів, науково-аналітичних доповідей та аналітичних записок для відповідних інституцій.

1.4. ПРИДАТНІСТЬ ВИПУСКНИКІВ ДО ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ТА ПОДАЛЬШОГО НАВЧАННЯ	
Придатність до працевлаштування	Працевлаштування на посадах наукових і науково-педагогічних працівників у наукових установах і закладах вищої освіти, інших посадах, що потребують кваліфікації доктора філософії з економіки, зокрема наукових консультантів, експертів, аналітиків у дослідницьких установах і підрозділах підприємств. <i>Науково-викладацька діяльність:</i> керівники науково-дослідних підрозділів (1237), керівники проєктів та програм (1238), викладачі університетів та вищих навчальних закладів (231), професори та доценти (2310.1), наукові співробітники (економіка) (2441.1), наукові співробітники (праця, зайнятість). <i>Адміністративна діяльність у державних закладах та закладах освіти:</i> керівні працівники апарату центральних органів державної влади (1229.1), керівні працівники апарату місцевих органів державної влади та місцевого самоврядування (1229.3). <i>Управлінська діяльність у бізнес-секторі:</i> керівники підприємств, установ та організацій (12), керівники банківських установ та страхових компаній (13), менеджери (управителі) підприємств, установ, організацій та їх підрозділів (14).
Академічні права випускників	Здобуття наукового ступеня доктора наук і додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих.
Подальше навчання	Навчання впродовж життя для розвитку і самовдосконалення в науковій та професійній сферах діяльності, а також в інших споріднених галузях наукових знань: - підготовка на 10-ому кваліфікаційному рівні Національної рамки кваліфікацій в галузі соціальних і поведінкових наук; - навчання на 9-ому кваліфікаційному рівні Національної рамки кваліфікацій в споріднених спеціальностях; - освітні програми, дослідницькі гранти та стипендії, що містять додаткові наукові та освітні компоненти.
1.5. ВИКЛАДАННЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
Викладання та навчання	Реалізація освітньо-наукової програми базується на компетентнісному та системному підходах з використанням інтерактивних та сучасних технологій, елементів дистанційного навчання, проєктної роботи та проходження педагогічної практики. Освітній процес організовано на засадах студентоцентричного та проблемно-орієнтованого навчання, самонавчання, що сприяє розвитку комунікативних і лідерських навичок, формує вміння командної роботи, підвищує педагогічну майстерність, активізує роботу над дисертаційною роботою, забезпечує генерування нових ідей, формування гіпотез і їх емпіричну перевірку. Система навчання здобувачів включає: а) проведення лекцій, практичних занять та інших видів аудиторної роботи із застосуванням інтерактивних методів навчання, групової та проєктної роботи; б) використання сучасних інформаційних технологій та інтернет-ресурсів для організації дистанційного навчання і забезпечення вільного доступу до електронних джерел;

	в) самостійну роботу здобувачів, що передбачає пошук, опрацювання та аналіз інформації з різних джерел, зокрема бібліотеки Інституту, наукових бібліотек України та інших країн; використання інтерактивних онлайн-платформ (Дія. Цифрова освіта, Освітній Хаб, Prometheus та ін.); г) педагогічну практику, академічну мобільність і стажування; д) наукову співпрацю та взаємодію здобувачів з науковими керівниками, а також індивідуальні консультації з викладачами; е) участь здобувачів у виконанні науково-дослідних тем, конкурсних грантів і проєктів. Програма включає професійну теоретичну підготовку, що охоплює обов'язкові та вільного вибору освітні компоненти здобувача; педагогічну практику; науково-дослідницьку роботу; підготовку та захист дисертаційної роботи.
Система оцінювання	Система оцінювання <i>освітньої складової</i> включає поточний і підсумковий контроль (за 100-бальною шкалою). Поточний контроль проводиться шляхом оцінювання роботи на семінарських і практичних заняттях, самостійної роботи, виступів під час обговорення. Підсумковий контроль здійснюється у формі екзамену чи заліку з урахуванням накопичених балів. Здобувач вважається допущеним до підсумкового контролю за умови виконання всіх видів робіт, передбачених програмою освітнього компонента. Обов'язковою складовою освітньо-наукової програми є проходження педагогічної практики. Оцінювання професійних навичок і вмінь здобувача здійснюється на підставі захисту (на засіданні відділу, до якого прикріплений здобувач) Звіту про проходження педагогічної практики (форма контролю – залік). Оцінювання <i>наукової складової</i> здійснюється на основі показників підготовки та публікації наукових праць, участі в конференціях, результатів роботи над дисертацією відповідно до затвердженого індивідуального плану підготовки здобувача третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Здобувачі проходять атестацію шляхом звітування про результати виконання індивідуального плану на засіданні відділу, до якого прикріплені (двічі на рік) та атестаційної комісії Інституту (один раз на рік). Річний звіт здобувачів подається на затвердження Вченій раді Інституту з рекомендацією щодо переведення здобувача на наступний рік підготовки. Оцінювання дисертаційної роботи здійснюється за підсумками її публічного захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.
1.6. РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ	
Кадрове забезпечення	До реалізації програми залучаються висококваліфіковані співробітники Інституту з науковими ступенями та вченими званнями, що мають підтверджений рівень наукової, педагогічної та професійної підготовки. Усі науково-педагогічні працівники відповідають п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (Постанова КМУ від 30.12.2015 р. № 1187) та мають вагомні здобутки (публікації, стаж) за змістом освітніх компонент, які вони забезпечують. Наявні трудові договори (контракти), укладені з науково-педагогічними працівниками. З метою

	підвищення рівня професійної компетентності науково-педагогічні працівники підвищують кваліфікацію у закладах вищої освіти, інших наукових установах як України, так і за кордоном, органах місцевого самоврядування; мінімальний обсяг підвищення кваліфікації впродовж 5 років складає 6 кредитів ЄКТС. Під час організації освітнього процесу також можуть залучатися фахівці з досвідом практичної, дослідницької, управлінської та інноваційної діяльності за відповідним профілем через проведення гостьових лекцій, тренінгів, круглих столів.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічна база Інституту забезпечує потреби здобувачів вищої освіти та відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності. Інститут має приміщення для проведення лекційних і практичних занять, два зали засідань з мультимедійними системами, які використовуються для організації наукових заходів, конференцій, круглих столів. У розпорядженні здобувачів є бібліотека і читальна зала, навчальні аудиторії з сучасним мультимедійним обладнанням. Усі приміщення забезпечені безлімітним доступом до мережі Інтернет, наукометричних баз даних, що відповідає сучасним освітнім потребам. Наявна необхідна соціально-побутова інфраструктура на базі Українського католицького університету (є договори про співпрацю).
Інформаційне навчально-методичне забезпечення	На офіційному вебсайті Інституту (https://ird.gov.ua/) розміщено актуальну інформацію про освітньо-наукову програму, проведені заходи, науково-освітню та іншу діяльність, правила прийому, контакти відповідальних осіб. Інформаційне й навчально-методичне забезпечення відповідає Ліцензійним умовам, має актуальне змістове наповнення та базується на сучасних інформаційно-комунікаційних технологіях. Включає бібліотеку і читальний зал з достатнім фондом навчальної та наукової літератури і фахових періодичних видань, електронні навчально-методичні комплекси. Інформаційне забезпечення: необмежений доступ до мережі Інтернет, бездротові точки доступу, віртуальне середовища Moodle, ліцензоване програмне забезпечення StrikePlagiarism, корпоративна пошта. В Інституті функціонує електронний репозитарій, який забезпечує накопичення, збереження та відкритий доступ до наукових праць, дисертацій, авторефератів та інших результатів наукової діяльності. Здобувачам забезпечено доступ до міжнародних наукометричних і реферативних баз даних, а також до періодичних наукових видань англійською мовою, що сприяє інтеграції у світовий науковий простір і підвищенню якості досліджень. Освітньо-наукова програма доступна на офіційному сайті Інституту в рубриці «Аспірантура та докторантура», де також міститься інформація про організацію освітнього процесу, навчально-методичне забезпечення, навчальні плани, розклади занять, результати опитувань тощо. Інститут здійснює підготовку та поширення власних наукових видань, зокрема журналу «Регіональна економіка»

	(https://re.gov.ua/index.php), збірника наукових праць «Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України» (https://ird.gov.ua/sep/), що створює додаткові можливості для апробації та публікації результатів досліджень здобувачів.
1.7. АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ	
Національна кредитна мобільність	Національна кредитна мобільність може здійснюватися згідно з вимогами чинного законодавства та на основі двосторонніх договорів між ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України» та науковими установами та університетами України, відповідно до Положення про організацію освітнього процесу, затвердженого Вченою радою Інституту (протокол №274-осн від 27.12.2018р.).
Міжнародна кредитна мобільність	Міжнародна кредитна мобільність може здійснюватися згідно з вимогами чинного законодавства та на основі договорів ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України» про міжнародну академічну мобільність, відповідно до Положення про організацію освітнього процесу, затвердженого Вченою радою Інституту (протокол №274-осн від 27.12.2018р.).
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Підготовка іноземних здобувачів вищої освіти не передбачена.

II. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИПУСКНИКА

Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері економіки, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 05. Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	<i>Компетентності, визначені стандартом вищої освіти спеціальності:</i> СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей. СК02. Здатність усно та письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами. СК03. Здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері

	економіки, методи комп'ютерного моделювання, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково-педагогічній діяльності. СК04. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти. СК05. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції. СК06. Здатність обґрунтовувати та готувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням математичних методів та моделей. СК07. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні наукові проєкти в економіці та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, проявляти лідерство та відповідальність під час їх реалізації; комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності. <i>Компетентності, визначені установою:</i> СК08. Здатність здійснювати комплексну діагностику, моделювання, прогнозування та стратегічне планування соціально-економічного розвитку регіонів і територіальних громад; ідентифікувати закономірності, чинники, ризики та обмеження розвитку територій; оцінювати структурні, просторові, транскордонні, інституційні й ринкові диспропорції та їх вплив на конкурентоспроможність, стійкість і відновлення територіальних систем. СК 09. Здатність розробляти концептуальні, методичні та прикладні рішення у сфері регіонального і місцевого розвитку; моделювати сценарії розвитку соціально-економічних систем; обґрунтовувати пріоритети, інструменти та управлінські механізми підвищення спроможності, забезпечення конкурентоспроможності та посилення стійкості територій в умовах євроінтеграції та сучасних викликів розвитку.
--	---

З метою забезпечення відповідності визначених компетентностей з класифікацією компетентностей ТРК використовується матриця відповідності визначених компетентностей і дескрипторів НРК, яка є інформаційним додатком (табл. 1).

Матриця відповідності визначених в освітньо-науковій програмі «Економіка» результатів навчання та компетентностей представлена у табл. 2.

III. НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ, СФОРМУЛЬОВАНИЙ У ТЕРМІНАХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Результати навчання, визначені стандартом вищої освіти спеціальності:

РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку.

РН02. Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації.

РН03. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках.

РН04. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи.

РН05. Пропонувати нові рішення, розробляти та наукові проєкти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності.

РН06. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.

РН07. Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності.

РН08. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

РН09. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.

Програмні результати навчання, визначені установою:

РН10. Здійснювати комплексний аналіз і діагностику стану та тенденцій розвитку регіонів і територіальних громад; виявляти закономірності, чинники, ризики та обмеження функціонування соціально-економічних систем; оцінювати структурні, просторові, транскордонні, соціально-економічні та інституційні диспропорції, визначати їх вплив на конкурентоспроможність, стійкість і відновлення територій.

РН11. Самостійно формулювати та розв'язувати наукові й прикладні завдання у сфері регіонального та місцевого розвитку; на основі методів моделювання і прогнозування обґрунтовувати пріоритети, сценарії, інструменти та управлінські механізми зміцнення спроможності, конкурентоспроможності й стійкості територій, а також розробляти пропозиції щодо вдосконалення регіональної політики та місцевого економічного розвитку в умовах євроінтеграції.

IV. СТРУКТУРА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

Нормативний термін навчання доктора філософії за спеціальністю СІ «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)» становить 4 роки.

Освітньо-наукова програма складається із двох складових – освітньої та наукової. Обсяг освітньої складової становить 60 кредитів ЄКТС. Обов'язкові освітні компоненти представлені в чотирьох циклах підготовки: загальнонаукової (філософської), дослідницької та академічної, мовної підготовки та професійних комунікацій, спеціальної. Вибіркова складова програми становить 16 кредитів ЄКТС.

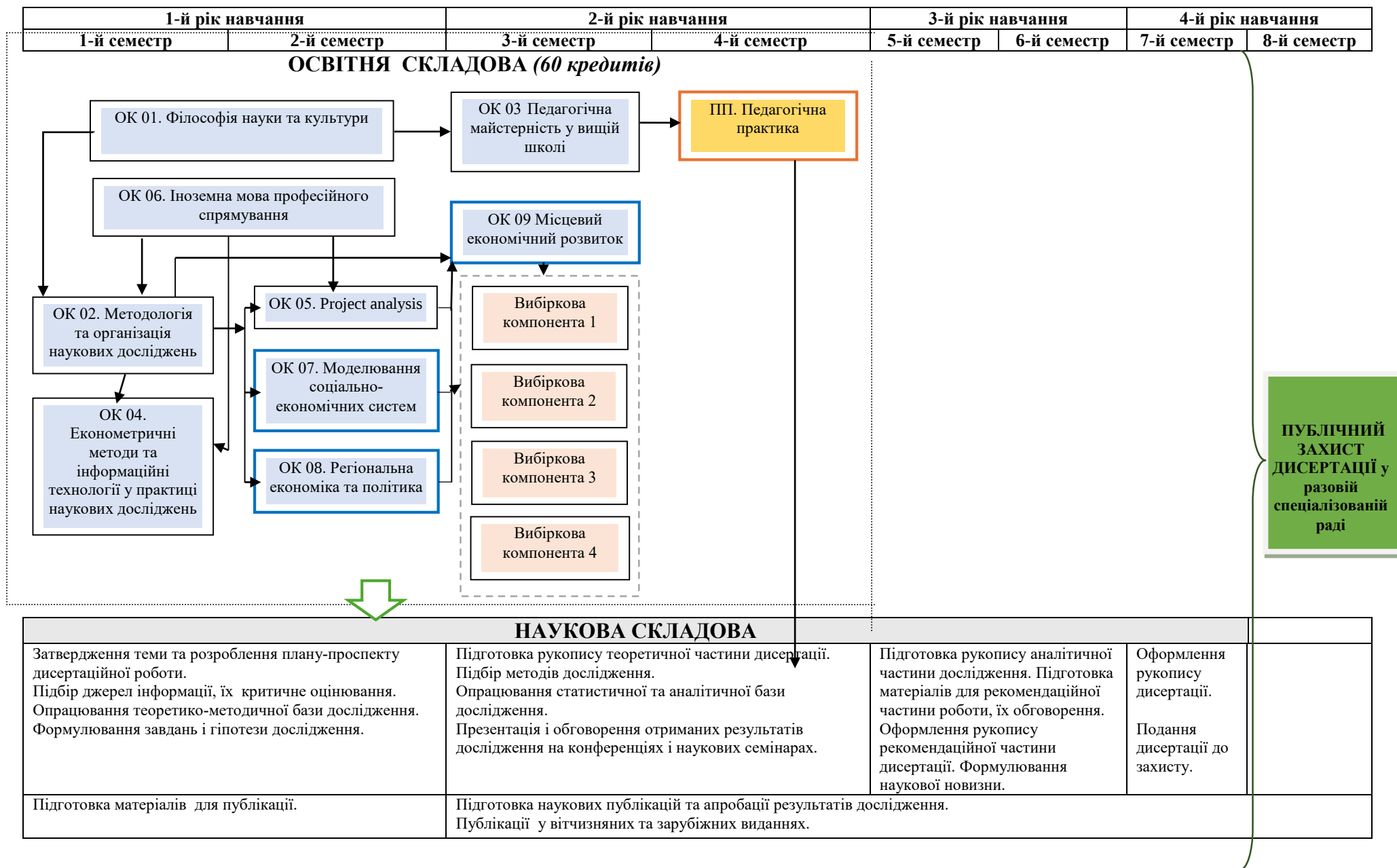
4.1. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
ОСВІТНЯ СКЛАДОВА ОНП			
1.Обов'язкові компоненти освітньої складової ОНП			
1.1. Цикл загальнонаукової (філософської) підготовки			
ОК 01	Філософія науки та культури	6	Екзамен
ОК 02	Методологія та організація наукових досліджень	3	Залік
Загальний обсяг:		9	
1.2. Цикл дослідницької та академічної підготовки			
ОК 03	Педагогічна майстерність у вищій школі	4	Екзамен
ОК 04	Економетричні методи та інформаційні технології у практиці наукових досліджень	4	Екзамен
ОК 05	Project analysis	3	Залік
Загальний обсяг:		11	
1.3. Цикл мовної підготовки та професійних комунікацій			
ОК 06	Іноземна мова професійного спрямування	8	Екзамен
Загальний обсяг:		8	
1.4. Цикл спеціальної підготовки			
ОК 07	Моделювання соціально-економічних систем	4	Екзамен
ОК 08	Регіональна економіка та політика	4	Екзамен
ОК 09	Місцевий економічний розвиток	4	Екзамен
ПП	Педагогічна практика	4	Залік (звіт)
Загальний обсяг:		16	
Загальний обсяг обов'язкової компоненти:		44 (73,3%)	
2. Вибіркові компоненти освітньої складової ОНП			
ВК 01	Вибіркова компонента 1	4	Залік
ВК 02	Вибіркова компонента 2	4	Залік
ВК 03	Вибіркова компонента 3	4	Залік
ВК 04	Вибіркова компонента 4	4	Залік
Загальний обсяг вибіркової компоненти:		16 (26,7 %)	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ СКЛАДОВОЇ		60 (100%)	
НАУКОВА СКЛАДОВА ОНП			
Н 1	Підготовка дисертаційної роботи	180	Захист дисертації
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАУКОВОЇ СКЛАДОВОЇ		180	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ		240	

Матриці відповідності загальних і спеціальних компетентностей обов'язковим компонентам освітньо-наукової програми представлена у табл. 3.

Матриця забезпечення результатів навчання обов'язковим компонентам освітньо-наукової програми представлена у табл. 4.

4.2. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

4.3. ВИБІРКОВА СКЛАДОВА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

В індивідуальному навчальному плані здобувача, крім обов'язкових освітніх компонент, передбачено вибіркові компоненти, загальний обсяг яких становить 16 кредитів ЄКТС, що входить до загального обсягу освітньо-наукової програми.

Вибіркова складова формується на основі вільного вибору здобувача з Каталогу вибірових освітніх компонент підготовки докторів філософії Інституту, які пов'язані з науковими інтересами здобувачів, темами їх дисертаційних робіт, а також враховують освітні, культурні потреби, власні вподобання здобувачів, забезпечуючи їхню фундаментальну та спеціалізовану підготовку.

Пропозиції щодо формування Каталогу вибірових освітніх компонент подаються науково-педагогічними працівниками та стейкхолдерами Інституту з урахуванням принципів альтернативності та студентоцентричності.

4.4. НАУКОВА СКЛАДОВА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення здобувачем власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації. Дисертаційна робота на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в певній галузі знань або на межі кількох галузей, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань відповідної галузі (галузей) та оприлюднені у відповідних публікаціях.

Наукова складова освітньо-наукової програми оформлюється у вигляді індивідуального плану наукової роботи здобувача, погоджується з науковим керівником, гарантом освітньо-наукової програми, затверджується Вченою радою Інституту, і є невід'ємною частиною навчального плану.

Індивідуальний план наукової роботи є обов'язковим для виконання здобувачем ступеня доктора філософії і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи під час щорічного звітування.

Невід'ємною частиною наукової складової освітньо-наукової програми є підготовка та публікація наукових статей, виступи на наукових конференціях, наукових фахових семінарах, круглих столах, симпозіумах тощо.

Основні напрями наукових досліджень

1. Інструменти залучення міжнародної технічної допомоги та інвестицій у розвиток територій.
2. Розвиток транскордонного співробітництва як чинник конкурентоспроможності прикордонних територій..
3. Інвестиційний потенціал прикордонних територій та шляхи його нарощення.
4. Формування регіональних інноваційних стратегій на основі ефективного використання наукового потенціалу регіону.
5. Інституційно-організаційне забезпечення конкурентоспроможності територіальних громад в умовах децентралізації.
6. Зміцнення конкурентоспроможності громад регіонів України в умовах повоєнної відбудови.

7. Інноваційна безпека регіонів України в умовах невизначеності та макроекономічної нестабільності.
8. Економічна стійкість територіальних громад в умовах війни та гібридних загроз.
9. Релокація бізнесу та її вплив на соціально-економічний розвиток регіонів України.
10. Просторові форми організації бізнесу як чинник зміцнення економічної спроможності територій.
11. Фінансовий добробут територіальних громад в умовах посилення соціально-економічних диспропорцій просторового розвитку.
12. Цифровізація сфери зайнятості у проєкції балансування ринку праці.
13. Інструментарій реалізації політики розвитку функціональних типів територій
14. Ризики децентралізації у формуванні економічного потенціалу територіальних громад і напрями їх нівелювання.
15. Форми реалізації потенціалу переробної промисловості регіонів України.
16. Структурна модернізація промисловості регіонів України в умовах євроінтеграції.
17. Реіндустріалізація регіонів України як чинник підвищення конкурентоспроможності територій.
18. Формування та розвиток промислових екосистем регіонів в умовах цифрової трансформації.
19. Розвиток інноваційного потенціалу регіонів України в контексті формування стратегій смарт-спеціалізації.
20. Напрями ефективного використання потенціалу малого підприємництва в об'єднаних територіальних громадах.
21. Просторова поляризація розвитку регіонів України та механізми її подолання.
22. Розвиток сфери послуг регіонів на основі детінізації підприємницької діяльності.
23. Інституційні механізми забезпечення соціальної згуртованості територіальних громад в умовах міграційної кризи.
24. Соціальна стійкість територіальних громад в умовах невизначеності.
25. Механізми капіталізації міграційного потенціалу у системі соціально-економічного розвитку територій.
26. Цифрова трансформація системи управління соціально-економічним розвитком територій.
27. Розвиток індустріальних парків як інструмент структурної модернізації регіональної економіки.
28. Зелена трансформація регіональної економіки в контексті Європейського зеленого курсу.
29. Розвиток циркулярної економіки як чинник підвищення конкурентоспроможності територій.
30. Ланцюги доданої вартості у промисловості регіонів: формування, розвиток та інтеграція до європейських ринків.

Тематика дисертаційних робіт здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня освітньо-наукової програми «Економіка» відповідає:

- Векторам економічного розвитку Національної економічної стратегії на період до 2030 року (<https://surl.li/slymnc>).
- Цілям сталого розвитку України на період до 2030 року (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>).
- Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>).
- Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80#Text>).
- Стратегії розвитку Львівської області на період 2021-2027 років (<https://surl.li/rjroups>).
- Секторальним стратегіям Інтегрованої концепції розвитку: Львів 2030 (<https://surl.li/eptwsf>).
- науковим інтересам керівників здобувачів.

V. ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації.
Вимоги до дисертації на здобуття ступеня доктора філософії	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, яке пропонує розв'язання комплексної проблеми в сфері економіки або на її межі з іншими спеціальностями, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики. Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертація має бути розміщена на сайті наукової установи. Дисертаційна робота має відповідати іншим вимогам, встановленим законодавством.

Таблиця 1

МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ВИЗНАЧЕНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ДЕСКРИПТОРАМ НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння/навички	Комунікація	Автономія та відповідальність
Перелік компетентностей	ЗН1 Концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності	УМ1 Спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики. УМ2 Започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності. УМ3 Критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей.	К1 Вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством загалом. К2 Використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях.	АВ1 Демонстрація значної авторитетності, інноваційності, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, послідовна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності. АВ2 Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення
Загальні компетентності				
ЗК01	ЗН1	УМ1 УМ3	К1 К2	АВ2
ЗК02		УМ1 УМ2	К1 К2	АВ1
ЗК03	ЗН1	УМ2 УМ3	К2	АВ1 АВ2
ЗК04		УМ1 УМ3	К1	АВ1
ЗК05	ЗН1	УМ1 УМ2	К1	АВ2
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК01	ЗН1	УМ1 УМ3	К1	АВ1
СК02			К1 К2	
СК03		УМ1	К2	АВ2
СК04	ЗН1	УМ2		АВ1
СК05		УМ2 УМ3	К2	АВ2
СК06		УМ2		АВ1
СК07	ЗН1	УМ2 УМ3	К1 К2	АВ1
СК08	ЗН1	УМ2 УМ3	К1	АВ1
СК 09	ЗН1	УМ2 УМ3	К1	АВ1

Таблиця 2

МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ТА КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

	Програмні результати навчання	Загальні компетентності					Спеціальні (фахові) компетентності								
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	6	7	8	9
RH01	Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку	+	+			+	+							+	
RH02	Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації.	+	+				+		+	+			+	+	
RH03	Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у галузі економіки та дотичних міждисциплінарних напрямках.	+	+						+		+			+	+
RH04	Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи.		+						+		+				
RH05	Пропонувати нові рішення, розробляти та реалізовувати наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності.	+			+		+				+		+		+
RH06	Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.			+	+		+	+				+			
RH07	Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності.		+			+				+	+	+			
RH08	Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.												+	+	+
RH09	Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.	+	+			+		+						+	+
RH10	Здійснювати комплексний аналіз і діагностику стану та тенденцій розвитку регіонів і територіальних громад; виявляти закономірності, чинники, ризики та обмеження функціонування соціально-економічних систем; оцінювати структурні, просторові, транскордонні, соціально-економічні та інституційні диспропорції, визначати їх вплив на конкурентоспроможність, стійкість і відновлення територій	+	+			+					+		+	+	+
RH11	Самостійно формулювати та розв'язувати наукові й прикладні завдання у сфері регіонального та місцевого розвитку; на основі методів моделювання і прогнозування обґрунтовувати пріоритети, сценарії, інструменти та управлінські механізми зміцнення спроможності, конкурентоспроможності й стійкості територій, а також розробляти пропозиції щодо вдосконалення регіональної політики та місцевого економічного розвитку в умовах євроінтеграції.	+	+			+					+		+	+	+

Таблиця 3

МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

	ОК 01	ОК 02	ОК 03	ОК 04	ОК 05	ОК 06	ОК 07	ОК 08	ОК 09	ПП
ЗК01	+	+		+					+	
ЗК02	+	+		+	+		+		+	
ЗК03				+	+	+		+		
ЗК04					+	+			+	
ЗК05	+	+	+				+	+		+
СК01		+		+			+			
СК02			+		+	+				+
СК03		+		+			+			
СК04			+							+
СК05	+	+			+		+	+	+	
СК06				+			+	+	+	
СК07				+	+					
СК08		+		+			+	+	+	
СК09		+			+		+	+	+	

Таблиця 4

МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

	ОК 01	ОК 02	ОК 03	ОК 04	ОК 05	ОК 06	ОК 07	ОК 08	ОК 09	ПП
РН01	+	+		+	+					
РН02	+	+					+			
РН03				+	+		+		+	
РН04				+			+			
РН05		+			+			+	+	
РН06		+	+		+	+		+		+
РН07			+							+
РН08		+		+			+			
РН09	+	+		+			+			
РН10		+		+			+	+	+	
РН11		+			+		+	+	+	